

LOUHISAARI. Matka 15.- 17. 6. 1964. Maisteri Sinisalo ja kand. Härö. 15.6. paikalla myös tri Pylkkänen ja konservattori Kiljunen.

15.6. tutustuttiin linnassa suoritettuihin töihin. Luoteisen siipirakennuksen rappaaminen oli aloitettu ja oli käynnissä pihanpuoleisessa fasadissa.

Päärakennus:

Ikkunoitten välikarnien vaihtaminen jatkui.

Työ kirkkosalin katon vahvistamiseksi oli aloitettu, ullakolle tulevia teräspalkkeja maalattiin parhaillaan ruostesuojavärillä.

I krs huoneessa 16 purettiin luoteisosan uusi tiililattia. Sen alla oli maatäyte (hiekkaa), joka tuntui jatkuvan luonnonmaan (kallioon) saakka. Ulos (luoteeseen) vievän oven edessä tehtiin koeoja oven alkuperän toteamiseksi. Oven alla oleva tiilimuuri jatkui yhtenäisenä ja liittyi saumattomasti muihin seinään. Kynnystä ja aukon pieliä ei hakattu.

Huoneessa 15 purettiin luoteisosan lautalattia. (laudat lounaiskoillissuunnassa, vasat kaakosta luoteeseen). Lattia oli tässä asussa uusi, mutta maatäytteen alla (10-20 cm hiekkaa) oli jäänteet vanhemman kalkkikivilattian perustuksesta. Kalkkikivilaatat olivat ilmeisesti särkyneet täyttemään sekaan joutuneista paloista päätellen. Vanha laattalattia oli perustettu maatäytteen päälle ja sidottu ohuella (n. 5 cm) laastikerroksella. Laastityyppi suunnilleen samaa kuin seinämuurauksessa käytetty.

Huoneessa 9 hakattiin lattian sementtilaastipintaa pois ja todettiin, että sen alla oli vanha kalkkikivilattia. Vanhat laatat olivat lohkeilleita, mutta ilmeisesti alkuperäisillä paikoillaan.

Huoneessa 10 todettiin, että aikaisemmin kosteana pysynyt seinä oli täysin kuiva ulkopuolella olleen kivipenkereen poistamisen ansiosta.

II kerros. Tämän kerroksen seinä - ja kattopintojen värikerrosten tutkiminen aloitettiin. Kerroksen yksityiskohtainen huoneinven-

tointi (kertomukset erikseen), jossa samalla pyritään selvittämään huonejärjestyksessä tapahtuneet muutokset. Yleensä todettiin, että kerroksen nykyinen asu, värityksessä tapahtuneita muutoksia lukuunottamatta, on peräisin linnassa v. 1792 suoritetuista korjauksista. Näihin kuuluvat myös vanhan palkkikaton päälle tehdyt kipsikatot peileineen ja peililistoineen. Niinikään havaittiin, että yksityiskohtaisissa seinätutkimuksissa voidaan ainakin osaksi selvittää myös huoneitten alkuperäinen väritys. Kabinetissa, h. 26, löydettiin fragmentteja panelimaalauksesta, joka oli tyypiltään samantapainen kuin III kerroksen huoneissa.

II ja III kerroksen välisessä portaikaossa oli tullut esiin 1600-l. maalauksia. Rombimaisten holvivaippojen keskustaan oli maalattu kuhunkin erilainen lintu ja ruoteita oli tehostettu ornamenttimaalauksella. Portaikon seinäpinnat ovat ilmeisesti olleet valkoisiksi kalkitut, alaosassa tumma maalattu paneeli.

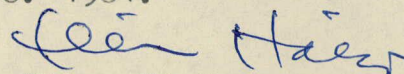
III krs halli h 35 oli kalkittu valkoiseksi aikaisemmin tehdyn päätöksen mukaisesti.

Kirkkosalissa, h. 34 tehdään koemaalaus, jossa nykyisen marmoroinnin tilalle maalataan valkoinen kalkkiväripinta ja alaosaan kaksi erilaista paneliehdotusta.

Huoneesta 34 halliin johtava sekundäärinen oviaukko muurataan umpeen. Vanhaan avattuun oviaukkoon sekä myös hallista huoneeseen 32 johtavaan vastaavaan aukkoon tehdään uudet ovet alkuperäisen, nykyisin ullakolle vievässä ovesta olevan mallin mukaisesti.

Ehdotettiin, että portaikosta 28 c suoraan ullakon portaikkoon 36 a johtava oviaukko muurataan kiinni h 28 c puolelta. Kerrosta alempana oleva vastaava ovi (huoneesta 18 c huoneeseen 28 a) jätetään auki. I ja II kerroksen välillä oleva (huoneesta 18 c huoneeseen 28 a) ikkuna-aukko palautetaan alkuperäiseen muotoonsa.

Helsingissä 23. 6. 1964.

Elias Härö

LOUHISAARI

15.6.1964. Sinisalo ja Härö.

Huone 20.

Seinät: Paksu rappauseros (lähes 2 cm) Pinnalla vihreä öljyväri.
Draperiat kulmissa.

Rappauksen alla valkoinen kalkkaus.

Ovet: Huoneeseen 19 1700-1 rokokoo-ovi. (Ovi, karmit, kehälaudoitus ja listat saman aikaisia). Huoneeseen 20 päin nykyisin valkoinen, alla voimakas vanha sininen väri (tumma siniharmaa). ~~Vanhassa~~ ~~nykyisessä~~ ~~vaikkoisessa~~ ~~välissä~~ ~~tammimaalaus~~ Nischi ja pielilistat ~~Samoin.~~

H 19 puolella nyt tammimaalaus. Alla vanha harmaa (sini-) väri.

Huoneeseen 21. Nischi ja listat samoin kuin ed., mutta ovi ja karmi ilmeisesti 1800- l. jälkipuoliskolta (?) Pariovi, molemmat puolisko aukeavat huoneeseen päin. Nyt valkoinen öljyväri, alla helmenharmaa vanhempi väri.

Ikkunat. Huoneessa ollut alunperinkin vain yksi ikkuna, lounaaseen. Pielipaneli ja listat peräisin v. 1792 korjauksesta.

Ikkunan alle tehty (1900-luvulla) lämpöeristys liimatusta hampusta, joka oli peitetty ~~paperilla~~ jostain seinästä irooitetulla ta-
peetilla ja käännetty sisään päin. Päällä tammimaalaus ja sen alla harmaa liimaväri. Huoneen puoleinen (entinen takapinta) sivu maalattu valkoisella öljyvärillä. Lämpöeristyksen alla oli harmaa maalattu kivipinta (vanhempi paneelimaalaus ?)

Katto ?

Lattia ?

Uusi ?

LOUHISAARI

15.6.1964, Sinisalo ja Härö

Huone 21

Seinät: Nyt vihreä öljymaali, alla ruskea väri. Alinna valkoinen slammattu pinta.

Petsattu kaappi kierreportaaseen päin poistetaan.

Ovi huoneeseen 22, 1700-1 rokokoo, kokoranskalainen. Nyk. valkoinen, alla vihertävänharmaa vanha väri, sama molemmiin puolin. Uusklassilinen listoitus.

Ikkuna kuten h. 20.

Katto ?

Kattotäplä ?

Huone kaapissaan takana ?

15.6.1964 Sinisalo & Härö

Huone 22,

Katto: Nykyisen kipsikaton muoto (peilit ja peililistat) ilmeisesti peräisin 1792 korjauksen ajalta. Värejä ja schablonakuviota useampaan kertaan uusittu. Peilikaton alla sileä valkoinen kipsikatto (?). Kipsikatto tehty vanhan, 1600-luvun palkkikaton päälle. ~~xKipsi~~ Kipsin (rappauksen ?) alla laudoitus, johon rautalangalla on sidottu kaisloja, joissa rappaus välittömästi kiinni.

Seinät . Seinissä useita maalikerroksia rappauksen päällä: Rappaus, ~~slam~~maaus, liimattu ruskea paperi, ruskea maali, harmaa maali, vihreä maali ja nyk. keltainen öljymaalipinta. (Mahdollisesti värejä enemmänkin. Panneau-pintoja tai paneeleja ei todettu)

Ikkunoiden panelointi ~~19x~~ 1792, vanha väri harmaa. Muös laatikkopenkki ~~kkk~~ vanha, paneli sen alla maalaamaton. Laatikon pohjassa ~~mak~~ vanha laatialauta, jossa alkuperäinen pnainen väri. Ikkunan ~~piik~~ sisäluukkujen takana pielissä vanha harmaa väri suoraan rapatulle pinnalle ~~ai~~ luukun takasivulle maalattuna. Ovet 1700-1 rokokootyypiset (v:lta 1792) Ovien ~~piix~~ pielilistat saman aikaisia kuin ~~kax~~ kipsikatto. Seinän pahvikerros menee listan maalaamattoman puun päälle.

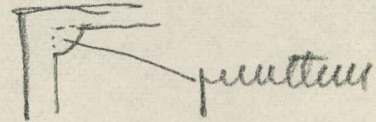
Jalkalista asetettu paikoilleen samassa vaiheessa kuin ovien listat, mutta lista itse mahd. vanhempi, muualta siirretty.(pätissä)

LOUHISAARI

15.6.1964. Sinisalo & Härö

Huone 23.

Ikkuna. Pielen paneloinnissa voimakkaan sinivihreä vanha väri nyk. värin alla. Paneli ikkunan alta puuttuu. Panelin kehyksen kulmissa ei ole sisäpullistumaa, kuten h. 22

Ovet: huoneeseen 22, täysranskalainen rokokoo-ovi, nyt valkoinen, alla voimakas sininen.

Huoneeseen 25 johtava: sisäpuolelta voimakkaan sinivihreä (nyk. valkoisen värin alla) Oveh muodossa mahd. tapahtunut muutoksia. Nykyinen kapea pielilista ~~profiiliittainx~~ myöhäinen (grotta-maalauksen ajalta ?)

Huoneen holvaus alkuperäinen. Holvauksessa käytetyt kivet ja laasti samaa tyyppiä, kuin ~~1600-l~~ 1600-l osissa yleensä. Huoneesta ei ole johtanut ovea huoneeseen 24. Näiden huoneiden välinen seinä on alkuperäinen.

LOUHISAARI

15.6.1964. Sinisalo & Härö

Huone 26. Kabinetti

Todettiin huoneen koillisseinää hakattaessa, että uudemman (1700-
1 peräisin olevan) rappauskerroksen alla oli osaksi tallella
vanha valkoinen seinäpinta siihen liittyvine panelimaalauksineen.
Paneli oli tyypiltään samaa kuin III kerroksen huoneissa.
Pihanpuoleisen seinän kaakkoisesen ikkunakomeron luoteispielestä
löydettiin jälki vanhasta huoneen poikki kulkeneesta 18 cm
vahvuudesta väliseinästä.